

NOVA ORGANI HARMONIA

AD GRADUALE

Sinds jaren hadden we het plan opgevat om eenmaal een nieuwe begeleiding van de gregoriaansche melodieën te bewerken en uit te geven.

Hiertoe werden we aangespoord, niet enkel door persoonlijke neiging, maar tevens door talrijke en herhaalde wenschen uit verschillende kringen.

We gaven ons wel rekenschap van het ontzaglijk werk aan zulk een grootsche onderneming verbonden en we wisten op welk kiesch terrein we ons bewogen. Om deze redenen hebben we ons eerst dan tot doorvoering van het werk besloten, toen we, na grondige overweging en gemeenzaam overleg, een bepaald en vast werkplan konden voorstellen waarnaar al onze medewerkers zich met overtuiging zouden schikken.

Deze voorstudiën hebben tot een gelukkige uitkomst geleid, bij zoover dat de « Nova Organi Harmonia » te recht mag doorgaan als een « gemeenschapswerk » van het Lemmensinstituut. Dank zij deze verheugende saamenhoorigheid, kon dit voor één of twee personen kwantitatief niet te beheerschen ontwerp worden uitgevoerd met de medewerking van den directeur en al de professoren van het Instituut, en mocht, na een betrekkelijk korte tijdsspanne, de harmonisatie van geheel het « Graduale Romanum » — zonder weglating of inkorting van ook maar een enkele melodie — persklaar worden gemaakt.

Hoewel nu elk medewerker zich belastte met de harmonisatie van een bepaald deel van de Graduale-literatuur, en meteen een volstrekt niet te laken, — persoonlijke kleur in de harmonisatie der verschillende deelen kan voorkomen, — toch is eenheid van stijl en opvatting in zoover gewaarborgd, dat het « totaal werk » als een homogeen geheel mag worden aangezien.

We stellen er prijs op te onderlijnen dat ons ontwerp niet in het minst aan de verdiensten of de geschiedkundige waarde van het « Organum Comitans » door onze hooggeachtte voorgangers: de Heeren DESMET en DEPUYDT afbreuk wil doen. Meer dan wie ook, erkennen we de groote beteekenis van dit, — voor de periode waarin het is verschenen, namelijk voor haast dertig jaar, — alleszins baanbrekend werk. Te recht blijft het een eereplaats bekleeden in de geschiedenis van de kerkelijke toonkunst en in die van het Lemmensinstituut.

Sindsdien echter hadden we het voorrecht de nieuwe Vaticaansche uitgave van dichtbij te beleven, de structuur, den geest, het karakter van de nieuwe gregoriaansche melodieën grondig te bestudeeren, niet enkel op zich zelf, maar ook in verhouding tot een — naar onze overtuiging — daarbij meest gepaste orgelbegeleiding.

Ook heeft de toonkunst sindsdien een niet te ontkennen evolutie doorgemaakt, waarvan het goede, door geen enkel musicus van onzen tijd wordt voorbijgezien en waarvan elke compositie — de gregoriaansche harmonie inbegrepen — van langsom meer den invloed ondergaat.

Deze gunstige omstandigheden, waarbij nog komt de uitzonderlijke gregoriaansche ondervinding opgedaan door de gezaghebbende professoren van ons Instituut, versterkten